

Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009-2012

Vedtatt den 29. mai 2008

Sak 21/08

SÁMEDIGGI SAMETINGET

Ávjovárgeaidnu 50
N-9730 Karasjok/Karášjohka
Telefon +47 78 47 40 00
Telefaks +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no

1. VISJON	3
2. GRUNNLAG FOR PLANEN	3
3. PRESISERINGER OG AVGRENSNINGER	3
3.1 DEFINISJONER PÅ SAMISKE LÆREMIDLER	4
4. LÆREMIDDELUTVIKLING 2001 – 2008	4
4.1 TILSKUDD TIL UTVIKLING OG PRODUKSJON AV LÆREMIDLER	4
4.2 ROLLER OG ANSVAR I LÆREMIDDELUTVIKLINGEN.....	4
4.2.1 <i>Sametinget</i>	4
4.2.2 <i>Læremiddelprodusentene</i>	5
4.3 EVALUERING AV TILSKUDD TIL UTVIKLING AV SAMISKE LÆREMIDLER	5
4.4 KOMPETANSEHEVING INNEN LÆREMIDDELUTVIKLING	6
4.5 INNMELDTE BEHOV FOR LÆREMIDLER I BARNEHAGE OG GRUNNOPPLÆRING	6
4.5.1 <i>Sørsamisk</i>	6
4.5.1.1 Barnehage.....	6
4.5.1.2 Grunnskole	7
4.5.1.3 Videregående opplæring.....	7
4.5.2 <i>Lulesamisk</i>	7
4.5.2.1 Barnehage.....	7
4.5.2.2 Grunnskole	7
4.5.2.3 Videregående opplæring.....	8
4.5.3 <i>Nordsamisk</i>	8
4.5.3.1 Barnehage.....	8
4.5.3.2 Grunnskole	8
4.5.3.3 Videregående opplæring.....	8
5. UTFORDRINGER	9
6. MÅL OG STRATEGIER	9
6.1 LÆREMIDLER FOR BARNEHAGER	9
<i>Hovedmål</i>	9
<i>Delmål 1</i>	9
<i>Delmål 2</i>	9
6.2 ORDINÆRE LÆREMIDLER FOR GRUNNOPPLÆRINGEN	10
<i>Hovedmål</i>	10
<i>Delmål 1</i>	10
<i>Delmål 2</i>	10
<i>Delmål 3</i>	10
6.3 SÆRSKILT TILRETTELAGTE LÆREMIDLER	10
<i>Hovedmål</i>	10
<i>Delmål 1</i>	10
<i>Delmål 2</i>	11
<i>Delmål 3</i>	11
<i>Strategier:</i>	11
6.4 RAMMEBETINGELSER OG INFRASTRUKTUR	11
<i>Hovedmål</i>	11
<i>Delmål 1</i>	11
<i>Delmål 2</i>	11
<i>Delmål 3</i>	11
<i>Delmål 4</i>	11
<i>Delmål 5</i>	12
<i>Delmål 6</i>	12
<i>Delmål 7</i>	12
7. RAPPORTERING	12

1. Visjon

For å sikre god utvikling av samiske samfunn, må samene være i besittelse av kunnskap og kompetanse. Opplæring, utdanning og forskning er viktige momenter for å nå denne målsetningen.

Det finnes læremidler på alle fagområder og i alle fag, på sør-, lule- og nordsamisk, som redskap for å nå målene i Rammeplan for barnehagen og i læreplanverket for Kunnskapsløftet - Samisk.

2. Grunnlag for planen

Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009 – 2012 omfatter utvikling av læremidler etter gjeldende planverk for barnehage og grunnsopplæring. Planen beskriver mål og strategier for utvikling av læremidler og bygger på Rammeplan for barnehagen, Kunnskapsløftet – Samisk, evaluering av tilskudd til utvikling av samiske læremidler og innspill fra barnehager, skoler og forlag med flere.

Planen er utviklet med 4 hovedmål som omhandler 1) læremidler for barnehager, 2) ordinære læremidler for grunnsopplæringen, 3) læremidler for særskilt tilrettelagt opplæring og 4) rammebetingelser og infrastruktur.

Forannevnte evaluering er gjennomført på grunnlag av Sametingets vedtak i sak 28/06. Formålet med evalueringen var å foreta en helhetlig gjennomgang av tilskuddsordningen, komme med forslag til videre læremiddelarbeid og gi svar på om forvaltning av midler til utvikling av samiske læremidler fortsatt bør være Sametingets ansvarsområde. Evaluering ble foretatt av Finnut Consult AS og resultatet foreligger i rapport av 13.04. 2007. Sametingsrådet tok rapporten til etterretning i juni samme år og vedtok at resultatene fra evalueringen skulle være en del av grunnlaget for ny strategisk plan.

Innspill fra barnehager, grunnskoler og videregående skoler i sør-, lule- og nordsamiske områder ble innhentet ved hjelp av spørreskjema i januar 2008. Innspillene beskriver behov for læremidler i forhold til Rammeplan for barnehagen og Kunnskapsløftet - Samisk. Det ble bedt om prioritering av fagområder og fag der læremiddelbehovet er størst. Skolene ble også bedt om å prioritere mellom trinn. I tillegg ba Sametinget om en tilbakemelding på hvilke fagområder og i hvilke fag det kan oversettes læremidler til.

Prioriteringene i planen for 2009 – 2012 forutsetter bevilgninger over statsbudsjettet på minst samme nivå som i 2008.

3. Presiseringer og avgrensninger

Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009 – 2012 omfatter utvikling av læremidler som redskap for å nå målene i rammeplan for barnehagen og i læreplanverket for Kunnskapsløftet – Samisk. Læremidlene utvikles på sør-, lule- og/eller nordsamisk.

Planen omfatter utvikling av læremidler for barnehage, ordinære læremidler for grunnsopplæringen og særskilt tilrettelagte læremidler. Den er en oppfølging av følgende planer: ”Strategisk plan for samiske barnehager 2002 – 2005”, ”Strategisk plan for Samisk læremiddelutvikling 2001 – 2005” og ”Handlingsplan for særskilt tilrettelagte læremidler for barn, unge og voksne 2001 -2004”.

Planen er en strategisk plan for bruk av Sametingets økonomiske virkemidler for utvikling av læremidler. Planen fastsetter mål, prioriteringer og strategier for perioden 2009 – 2012 og omtaler ikke tiltak. Nærmere prioriteringer og fastsettelse av krav og kriterier, foretas av Sametinget gjennom budsjettet for det enkelte budsjettår i perioden.

Omfanget av utviklingen av læremidler etter denne planen er begrenset av de økonomiske ressurser som staten til en hver tid stiller til Sametingets disposisjon for dette formålet.

Læremidler for opplæring etter Rammeplan for barnehagen og Kunnskapsløftet om den samiske folkegruppa og dens språk, kultur og samfunnsliv, er et nasjonalt ansvar og omfattes ikke av denne planen.

Sametinget vil likevel peke på behovet for læremidler i samisk som fremmedspråk og samiske emner i nasjonale læreplaner, og det ansvaret Utdanningsdirektoratet har for dette. Sametinget ønsker at det arbeides for å opprette ressurskoler som ivaretar læremiddelutvikling i forhold til de samiske kompetansemålene i nasjonale læreplaner, som for eksempel Vågfjord videregående skole, avdeling Skånland, eller andre videregående skoler med god kompetanse i samisk kultur.

3.1 Definisjoner på samiske læremidler

Læremidler utviklet og utgitt til bruk i opplæringa i og på samisk i barnehager, grunnskole og videregående opplæring, herunder spesialundervisning og voksenopplæring.

Læremidler utviklet på andre språk som oversettes og/eller tilpasses til samisk .

Som læremidler anses trykte og digitale læremidler, arbeidsbøker, lærerveiledninger, temabøker eller hefter, fjernundervisningsprogram, pedagogiske programvarer, audiovisuelle læremidler, transparente, plansjer, modeller, mønstre, spill, leker og andre uttrykk for bruk i all grunnopplæring.

4. Læremiddelutvikling 2001 – 2008

I perioden 2001 -2005 ble læremidlene utviklet på grunnlag av de prioriteringene som var gjort i de ovenfornevnte strategiske planene. Ved planperiodens slutt besluttet Sametinget at det ikke skulle utarbeides nye strategiske planer for læremiddelutvikling før Rammeplan for barnehagen og læreplanverket for Kunnskapsløftet – Samisk var vedtatt, og en evaluering av tilskuddsordningen for utvikling av samiske læremidler var gjennomført.

I perioden 2005 -2008 har det vært igangsatt læremiddelprosjekter hvert år både for barnehage og grunnopplæring. Påbegynte prosjekter som ennå var i startfasen ble så langt det lot seg gjøre tilpasset den nye rammeplanen for barnehager og læreplanene i Kunnskapsløftet – Samisk.

4.1 Tilskudd til utvikling og produksjon av læremidler

I statsbudsjettet avsettes det årlig over post 206 midler til Samisk utdanningsadministrasjon, herunder midler til læremiddelutvikling. Nivået på bevilgningen for læremidler ligger i statsbudsjett for 2008 på kr 12 380 000. Sametinget forvalter disse midlene gjennom et overordnet regelverk for Sametingets søkerbaserte tilskuddsordninger og det årlige budsjettet som bl.a. fastsetter årlige prioriteringer og kriterier for tilskudd. I tillegg til Sametingets ordinære rammer for forvaltning av tilskuddsmidler, er Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling for en avgrenset periode, grunnlag for de årlige prioriteringene i budsjettet.

4.2 Roller og ansvar i læremiddelutviklingen

4.2.1 Sametinget

Sametinget har ansvar for å definere målsettinger, strategier og tiltak for virkemidler til utvikling av læremidler gjennom planverk og årlige budsjetter. Sametinget har også ansvar for tildeling av midler og oppfølging og kontroll av virkemiddelbruken i henhold til lovverk, regler og retningslinjer.

Sametinget har to faste samarbeidsmøter i året med forlag som har fått tildelt midler til mer enn to læremiddelprosjekter. Med andre læremiddelprodusenter har Sametinget samarbeidsmøter ved behov.

4.2.2 Læremiddelprodusentene

Målgruppe for tildeling av midler til utvikling av ordinære og digitale læremidler er forlag og andre læremiddelprodusenter med eget firma. Særskilt tilrettelagte læremidler utvikles av forlag og av spesialpedagogiske kompetansesentre. Læremiddelprodusenter som har fått innvilget tilskudd, har ansvar for rekruttering av forfattere, oversettere og illustratører, manuskriptutvikling, grafisk design, kvalitetssikring, produksjon, distribusjon og salg av læremidler.

4.3 Evaluering av tilskudd til utvikling av samiske læremidler

Evalueringsrapporten viser at det er store utfordringer knyttet til utvikling av samiske læremidler.

En av de største utfordringene er at forlagskapasiteten ikke er god nok til å produsere samiske læremidler i takt med behovet. Det er i stor grad samiske forlag som produserer slike læremidler. Norske forlag prioriterer i liten grad utgivelse av samiske læremidler på grunn av manglende lønnsomhet.

De samiske forlagene understreker konsekvensene av at samisk forlagsbransje er preget av knapphet på ressurser.

Det er en betydelig forskjell mellom norske og samiske forlag når det gjelder administrativ kapasitet og styring av læremiddelprosjekter. De norske forlagene har i større grad forlagsredaktører med ulik faglig bakgrunn som følger opp de ulike prosjektene, i tillegg til generelt bedre økonomi. Samiske forlag skal dekke hele utdanningsnivået og alle fagspekter, noe som innebærer at de i stor grad må engasjere fagfolk til hvert prosjekt, dersom de selv ikke besitter den aktuelle kompetansen. Lønnsomheten i de samiske læremiddelproduksjonene er svært liten og de samiske forlagene har ikke mulighet til å styrke fagkompetansen eller øke den administrative kapasiteten gjennom salg av læremidler.

En av de største utfordringene til forlagene er å rekruttere forfattere til læremiddelprosjekter. Dette gjelder spesielt til prosjekter på sør- og lulesamisk. Den største årsaken er mangel på menneskelige ressurser. Vilåårene for forfattere har heller ikke vert tilfredsstillende. De samiske forlagene fremhever dårlige rammebetingelser for forfattere som en av årsakene til at produksjonstiden blir unødig lang.

I tillegg til mangel på forfattere er det store utfordringer i forhold til terminologiutvikling, spesielt på sør- og lulesamisk.

Godkjenningsordningen for læremidler opphørte i august 2000. I følge evalueringen har dette skapt mer ansvar og arbeid for forlagene, uten at de har fått økonomisk kompensasjon for det. Det er derfor behov for at ordningen med bruk av referansegruppe blir opprettholdt. Formålet med referansegruppene er at de skal bistå læremiddelprodusentene sprkkelig, pedagogisk og faglig. Gruppen har en rådgivende funksjon og bidrar til å sikre prosjektets kvalitative resultat.

Når det gjelder markedsføring av læremidler, opplyser de samiske forlagene at de annonserer ferdigstilte produkter i ulike media, herunder samiske aviser og lokal/regional presse. Det sendes også ut pressepakker og av og til tas kontakt med redaksjoner for å oppnå ekstra omtale og oppmerksomhet rundt enkelte produkter. Forlagenes utgivelser publiseres på egne nettsider. Sametinget krever i tillegg at forlagene skal sende et gratis eksemplar til relevante institusjoner læremiddelet er utviklet for, men dette praktiseres i ulik grad. Ingen av de samiske forlagene har egne markedsfringskonsulenter, og kontakt med brukergrepper skjer ikke utover deltakelser på utstillinger og fagdager. Forlagene opplyser at de ikke har kapasitet til å oppsøke barnehager og skoler.

Brukerne har liten informasjon om hva som finnes av samiske læremidler. Det ble påpekt at verken forlagene eller Sametinget kunne skaffe en god nok oversikt ved konkrete henvendelser. Det er derfor behov for bedre formidling og markedsføring av nye læremidler og informasjon og synliggjøring av eksisterende læremidler.

Evalueringen viser at det er et potensial når det gjelder tilrettelegging for kompetanseutvikling, nettverksbygging, dialog og samarbeid mellom aktører i læremiddelprosessen.

Rapporten påpeker at Sametingets framtidige rolle i forbindelse med samisk læremiddelutvikling må utredes. Dette må gjøres i samarbeid med departementet og andre relevante samarbeidspartnere.

4.4 Kompetanseheving innen læremiddelutvikling

Sámi allaskuvla/Samisk høgskole innførte i 2001 et studium i læremiddelpedagogikk på 30 studiepoeng. Formålet med studiet var å øke kompetansenivået for samiske læremidelforfattere. Sametinget opprettet i den forbindelse en stipendordning beregnet for dem som tok studiet som videreutdanning. Ordningen varte i 3 år. De som mottok stipend forpliktet seg til å utvikle et læremiddel som kunne vurderes for utgivelse og produksjon.

Studiet ble videreført i 2006/2007 slik at det var mulig å ta ytterligere 30 studiepoeng. Sámi allaskuvla har frem til 2007 uteksaminert 95 studenter i læremiddelpedagogikk.

4.5 Innmeldte behov for læremidler i barnehage og grunnopplæring

Rammeplan for barnehagen som ble iverksatt i 2006 er delt inn i syv fagområder. Det er behov for læremidler og veiledningsmaterieell innenfor alle disse fagområdene.

Det må utvikles læremidler som tar hensyn til innholdet i Prinsipper for opplæringen, kompetansemålene og de fem grunnleggende ferdighetene i læreplanene i Kunnskapsløftet – Samisk. En annen utfordring er de nye fagene i videregående opplæring, der det ikke finnes læremidler fra før.

På grunnlag av samarbeid med barnehager og skoler og tilbakemelding på spørreskjemaene er det framkommet følgende læremiddelbehov:

4.5.1 Sørsamisk

4.5.1.1 Barnehage

Prioriterte fagområder:

Kommunikasjon, språk og tekst, Kunst, kultur og kreativitet, Nærmiljø og samfunn

Antall, rom og form

Fagområder som det bør utvikles originale samiske læremidler til:

Kommunikasjon, språk og tekst, Kunst, kultur og kreativitet, Natur, miljø og teknikk, Etikk, religion og filosofi, Nærmiljø og samfunn.

Fagområder der læremidlene kan oversettes til samisk:

Kropp, bevegelse og helse og antall, rom og form

Type læremidler:

Trykte, digitale og temahefter om reindrift, fangst og fiske

4.5.1.2 Grunnskole

Prioriterte fag:

Samisk som førstespråk, samisk som andrespråk, matematikk, KRL, musikk, duodji, samfunnsfag og naturfag.

Fag som det bør utvikles originale samiske læremidler til:

Det må utvikles originale samiske læremidler i identitetsskapende fag som samisk som førstespråk, samisk som andrespråk, KRL, samfunnsfag og naturfag.

Fag der læremidlene kan oversettes til samisk:

Til andre fag kan læremidler oversettes, men det må da lages temahefter til de samiske emnene

Type læremidler:

Grunnbok, digital ressurs eller en kombinasjon av trykte og digitale læremidler

4.5.1.3 Videregående opplæring

Prioriterte fag:

Samisk som første- og andrespråk.

4.5.2 Lulesamisk

4.5.2.1 Barnehage

Prioriterte fagområder:

Kommunikasjon, språk og tekst, Kunst, kultur og kreativitet, Nærmiljø og samfunn

Antall, rom og form

Fagområder som det bør utvikles originale samiske læremidler til:

Kommunikasjon, språk og tekst, Kunst, kultur og kreativitet, Natur, miljø og teknikk, Etikk, religion og filosofi, Nærmiljø og samfunn.

Fagområder der læremidlene kan oversettes til samisk:

Fagområdene Kropp, bevegelse og helse og Antall, rom og form

Type læremidler:

Trykte og digitale som for eksempel cd-rom/pc-spill, bilde/bokstavlotto, temahefter, pekebøker, ordbøker, plansjer

4.5.2.2 Grunnskole

Prioriterte fag:

Samisk som førstespråk, samisk som andrespråk.

Fag som det bør utvikles originale samiske læremidler til:

Det må utvikles originale samiske læremidler i identitetsskapende fag som samisk som førstespråk, samisk som andrespråk, KRL, samfunnsfag og naturfag.

Fag der læremidlene kan oversettes til samisk:

Til andre fag kan læremidler oversettes, men det må da lages temahefter til de samiske emnene

Type læremidler:

Grunnbok, arbeidsbok og digital ressurs

4.5.2.3 Videregående opplæring

Prioriterte fag:

Programfag – yrkesfaglig utdanningsprogram:

Samisk media og kommunikasjon

4.5.3 Nordsamisk

4.5.3.1 Barnehage

Prioriterte fagområder:

Kommunikasjon, språk og tekst, Kunst, kultur og kreativitet og Nærmiljø og samfunn

Fagområder som det bør utvikles originale samiske læremidler til:

Kommunikasjon, språk og tekst, Kunst, kultur og kreativitet, Natur, miljø og teknikk, Etikk, religion og filosofi, Nærmiljø og samfunn.

Fagområder der læremidlene kan oversettes til samisk:

Kropp, bevegelse og helse og Antall, rom og form

Type læremidler:

Trykte og digitale som for eksempel cd-rom/pc-spill, bilde/bokstavlotto, temahefter, pekebøker, ordbøker, plansjer

4.5.3.2 Grunnskole

Prioriterte fag:

Samisk som førstespråk, samisk som andrespråk, matematikk, musikk, duodji, KRL, og naturfag.

Fag som det bør utvikles originale samiske læremidler til:

Det må utvikles originale samiske læremidler i identitetsskapende fag som samisk som førstespråk, samisk som andrespråk, KRL, samfunnsfag og naturfag.

Fag der læremidlene kan oversettes til samisk:

Til andre fag kan læremidler oversettes, men det må da lages temahefter til de samiske emnene

Type læremidler:

Grunnbok, digital ressurs eller en kombinasjon av trykte og digitale læremidler er ønsket. Temahefter struktureres etter kompetansemål og ikke for hvert enkelt årstrinn.

4.5.3.3 Videregående opplæring

Prioriterte fag:

Samisk som førstespråk, samisk som andrespråk er høyest prioritert i alle utdanningsprogram

Fellesfag – studieforbredende utdanningsprogram:

Religion og etikk - samisk, samfunnsfag - samisk og historie - samisk

Programfag – studieforbredende utdanningsprogram:

Samisk visuell kultur, Samisk musikk og scene og Samisk historie og samfunn

Programfag – yrkesfaglig utdanningsprogram:

Naturbasert aktivitet, naturbasert produksjon og landbruk og gartnerinæring

Fag som det bør utvikles originale samiske læremidler til:

Det må utvikles originale samiske læremidler i identitetsskapende fag som samisk som førstespråk, samisk som andrespråk, religion og etikk - samisk, duodji, musikk, samfunnsfag - samisk, naturfag - samisk og historie - samisk

Type læremidler:

Grunnbok, digital ressurs og temahefter er ønsket

5. utfordringer

Beskrivelsen av dagens situasjon for samisk læremiddelutvikling i kapittel 4, viser at utfordringene er store og mange. Evalueringen av tilskuddsordningen for utvikling av læremidler vitner om at utfordringene spesielt er knyttet til rammene og infrastrukturen for dette arbeidet, noe også innspillene fra forlagene bekrefter. I tillegg utfordrer læreplanreformene samisk læremiddelutvikling, samtidig som de gir en positiv utvikling med hensyn til innholdet i opplæringen av samiske elever.

Fremtredende utfordringer:

Lite attraktive vilkår for læremiddelforfattere og oversettere

Særlig mangel på lærebokforfattere og oversettere for lærebøker i sør- og lulesamisk

Stor konkurranse om personer med kompetanse som forfattere og oversettere

Mangel på terminologi i enkelte fag, spesielt i sør- og lulesamisk

Lite marked

Elever har ikke tilgang til eksisterende læremidler på samisk

Små forlag med risiko for sårbarhet

Stor mangel på læremidler etter gjeldende planverk

Ikke samlet oversikt over eksisterende materiell

6. Mål og strategier

6.1 Læremidler for barnehager

Hovedmål

Minst 16 igangsatte læremiddelprosjekter innenfor fagområdene i Rammeplan for barnehagen

Delmål 1

Trykte og digitale læremidler innen fagområdene:

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse og helse

Kunst, kultur og kreativitet

Natur, miljø og teknikk

Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn

Antall, rom og form

Delmål 2

Faglitteratur innen fagområdet kommunikasjon, språk og tekst

Strategier:

Utvikle nye læremidler på sør-, lule- og nordsamisk

Oversette og tilpasse eksisterende læremidler

Samarbeid med aktuelle fagmiljøer for å få utviklet faglitteratur

6.2 Ordinære læremidler for grunnopplæringen

Hovedmål

Minst 135 igangsatte læremiddelprosjekter for opplæring etter Kunnskapsløftet - Samisk

Delmål 1

Læremidler på sørsamisk:

Samisk som førstespråk 1.-7. årstrinn

Samisk som andrespråk nivå 1-7

Matematikk 1.-4. årstrinn

Lydbøker

Oversatte verk/temahefter

Delmål 2

Læremidler på lulesamisk:

Samisk som andrespråk nivå 7-10

Samisk som førstespråk 1.-3. årstrinn

Arbeidsbøker til eksisterende læreverk

Matematikk 1.-4. årstrinn

Oversatte verk/temahefter

Delmål 3

Læremidler på nordsamisk:

Matematikk for grunnopplæringen

Samisk som førstespråk 8.-13. årstrinn

Samisk som andrespråk nivå 1-10

Temahefter om sirkumpolare urfolksreligioner, livssyn og verdensreligioner som dekker for kompetansemål 5.-7. årstrinn

Naturfag 8.-10. årstrinn

KRL 8.-10. årstrinn

Samfunnsfag for videregående opplæring

Temahefter innenfor fagene samfunnsfag, duodji, og mat og helse for grunnskolen

Oversatte verk/temahefter

Strategier:

Utvikle ordinære og/eller digitale læremidler

Tilpasse eksisterende læreverk i sør- og nordsamisk som andrespråk

Lese inn tekster som lydfiler

Nedsette arbeidsgruppe for valg av matematikkverk for oversetting til sør-, lule- og nordsamisk

Oversette og tilpasse ved behov verk/temahefter mellom sør-, lule- og nordsamisk og fra andre språk

6.3 Særskilt tilrettelagte læremidler

Hovedmål

Minst 30 igangsatte læremiddelprosjekter på sør-, lule- og nordsamisk for barnehager og grunnskoleopplæring som bidrar til en optimal lærings situasjon for barn og unge som ikke har utbytte av ordinære læremidler.

Delmål 1

Læremidler basert på innrapporterte individuelle behov

Delmål 2

Læremidler innen områdene syn, hørsel, lese- og skrivevansker

Delmål 3

Kartleggings- og veiledningsmateriell

Strategier:

Samarbeid med Samisk spesialpedagogisk støtte om kartlegging av behov

Samarbeid med fagmiljøer i Statlig spesialpedagogisk støttesystem om utvikling av læremidler, kartleggings- og veiledningsmateriell

6.4 Rammebetingelser og infrastruktur

Hovedmål

Effektivitet og stabilitet i utvikling, produksjon og distribusjon av læremidler

Delmål 1

Fagtermer

Strategi:

Sette i gang terminologiprojekter i forhold til prioriteringene i planen

Delmål 2

Forfattere og oversettere til læremiddelprosjekter

Strategier:

Tilrettelegge for frikjøp av forfattere og oversettere på heltid eller deltid

Konkurransedyktig lønns- og rammebetingelser

Opprette stipendordninger for studenter i læremiddelpedagogikk

Styrke stipendordninger for høyere utdanning i sør-, lule- og nordsamisk språk

Bidra til å styrke forskning og utviklingsarbeid

Bidra til etablering av en digital database med fritt tilgjengelig materiale for bruk i læremiddelutvikling

Bidra til opprettelse av ressurskoler i sør-, lule- og nordsamisk område, som for eksempel Drag skole/Ajluokta skåvllå

Bidra til å utvikle de samiske videregående skolene som ressurskoler for utvikling av læremidler på samisk for videregående opplæring

Delmål 3

Økt kapasitet og kompetanse hos læremiddelprodusenter

Strategi:

Øke tilskuddet til samiske forlag

Sametinget ser det ikke hensiktsmessig å ha krav om et visst antall av produserte læremidler på lager hos forlag slik den forrige plan la opp til. Ved tildelingsbrev kan Sametinget stille krav om at et 2. opplag trykkes når og hvis 1. opplag blir utsolgt og det fortsatt er etterspørsel etter det aktuelle læremiddelet.

Delmål 4

Brukerne kjenner til utgitte læremidler

Strategier:

Utvikle en søkbar læremiddelportal, hvor alle samiske læremidler kan presenteres

Utarbeide oversikt over tilgjengelige læremidler for ulike fag og trinn

Delmål 5

Utgitte samiske læremidler brukes i barnehager og skoler

Strategier:

Gratis tilgjengelige læremidler under forutsetning av at ordningen ikke fører til redusert læremiddelproduksjon

Kompensasjon for distribusjonskostnader og tapte salgsinntekter innarbeides i tilskudd til læremiddelprosjekter

Bidra til at skolene får informasjon om bruk av læremidlene

Delmål 6

Redusert produksjonstid

Strategier:

Vurdere oppdeling av større prosjekter i delprosjekter

Prosjekter med flere forfattere prioriteres

Tildele prosjektstøtte innen 1. mai

Delmål 7

Effektiv organisering av fremtidig læremiddelutvikling

Strategi:

Utrede fremtidig organisering

7. Rapportering

Sametingets strategiske plan for læremiddelutvikling 2009 – 2012, følges opp gjennom Sametingets årlige budsjetter i perioden. De årlige budsjettene fastsetter prioriteringer og krav, samt kriterier for måloppnåelse for virkemiddelordningen. Den årlige rapporteringen om bruken av virkemidlene for læremiddelutvikling foregår gjennom Sametingets årsmelding som også omfatter Sametingets årsregnskap. Effekten av de ulike tilskuddsordningene for samisk læremiddelproduksjon skal evalueres i forkant av rullering av planen. Det utarbeides årlig et ressursregnskap hvor kostnadene med tildeling av læremidler synliggjøres.